

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Код і найменування спеціальності	Для всіх спеціальностей
Тип і назва освітньої програми	Для всіх типів освітніх програм
Курс, семестр	Денна форма здобуття освіти : 2-й курс, 3-й семестр
Обсяг і форма семестрового контролю	Кількість кредитів ЄКТС – 4,0 Загальна кількість годин – 120 год, із яких: денна форма здобуття освіти: лекцій – 16 год., практичних – 24 год. Форма семестрового контролю – залік.
Мова (и) викладання	Державна
Навчально-науковий інститут / факультет, кафедра	Навчально-науковий інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій, кафедра публічного управління та адміністрування
Контактні дані розробника(ів)	 <p>Шупта Ірина Миколаївна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри Контакти: ауд. 494 (навчальний корпус № 4); e-mail: iryna.shupta@pdau.edu.ua сторінка викладача на сайті ПДАУ: https://www.pdau.edu.ua/people/shupta-iryna-mykolayivna</p>
МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ	
Статус навчальної дисципліни	Міжфакультетська вибіркова навчальна дисципліна
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Перелік навчальних дисциплін, що передують її вивченню відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми: «Історія та культура України», «Українська мова (за професійним спрямуванням)», «Філософія».
Компетентності	<i>Загальні:</i> ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу. ЗК2. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями. ЗК 3. Здатність до пошуку, оброблення та узагальнення інформації з різних джерел. ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
Програмні результати навчання	ПРН 1. Застосовувати набуті знання й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійній діяльності. ПРН 2. Застосовувати набуті знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати

РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)

Вивчення навчальної дисципліни забезпечує формування у здобувачів вищої освіти професійних компетентностей у поєднанні з низкою соціальних навичок, зокрема :

- вміння працювати в команді;
- комунікативні навички (активне слухання, вміння вести діалог, виступати публічно, довести свою думку тощо)
- критичне мислення (здатність аналізувати ситуацію, що склалася, робити корисні висновки та змінювати поведінку відповідно до цього);
- активна позиція та лідерство;
- креативність;
- організованість;
- відповідальність і дисциплінованість.
- розвинений емоційний інтелект (EQ, EI) – здатність людини розуміти як свої емоції, так і емоції оточення, адекватно реагувати на них та керувати ними, емпатійність.

МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Професійна підготовка публічних службовців, здатних розв'язувати спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері публічного управління та адміністрування або у процесі навчання, що передбачає прийняття рішень, що впливають на долю інших людей, особисту відповідальність за наслідки, зумовлені комунікативним впливом. Крім того, етика ділового спілкування визначає здатність людини втілювати в життя індивідуальну професійну програму з урахуванням постійних змін у суспільних процесах.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

- Тема 1. Спілкування як соціальний феномен
- Тема 2. Функції спілкування
- Тема 3. Невербальне спілкування
- Тема 4. Ділове спілкування та форми обговорення ділових проблем
- Тема 5. Мистецтво правильно мислити та говорити
- Тема 6. Уміння слухати
- Тема 7. Формальні та неформальні стосунки з колегами, підлеглими, керівниками
- Тема 8. Конфлікти під час спілкування
- Тема 9. Ділове спілкування в процесі управління персоналом
- Тема 10. Службовий етикет. Моральні принципи та засади
- Тема 11. Щоденний етикет
- Тема 12. Імідж ділової людини
- Тема 13. Особливості міжнародного спілкування

МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ

- 1) *методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності*: словесні (лекція, пояснення, бесіда), наочні (ілюстрування, демонстрування), практичні (практичні роботи);
- 2) *методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності*: методи формування пізнавальних інтересів (метод використання життєвого досвіду; навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації);
- 3) *інноваційні та інтерактивні методи навчання*: інтерактивні методи (дискусії, проєктування професійних ситуацій), комп'ютерні та мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій);
- 4) *методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності*: методи усного контролю (опитування, бесіда), методи письмового контролю (самостійна робота).

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів, шкала оцінювання результатів навчання

Забезпечення об'єктивності оцінювання здобувачів вищої освіти здійснюється шляхом застосування накопичувальної системи нарахування балів оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з кожної теми освітнього компоненту впродовж семестру та достовірної фіксації результатів оцінювання у журналі обліку аудиторної навчальної роботи та завершується заліком із занесенням у відомість обліку успішності. Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання наведені у Додатку до силабусу

ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

– щодо термінів виконання та перекладання	Здобувач вищої освіти зобов'язаний дотримуватись крайніх термінів (дата для аудиторних видів робіт або час в системі дистанційного навчання LMS Moodle), до яких має бути виконано певне завдання.
– щодо академічної доброчесності	Виконані завдання здобувачами вищої освіти мають бути їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикавання джерел, списування, втручання в роботу інших осіб є прикладами можливої академічної недоброчесності. У разі виявлення факту плагіату здобувач вищої освіти отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати його. Списування під час практичних занять заборонені (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування. Нормативно-правові акти стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці «Академічна доброчесність» сайту ПДАУ (https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist).
– щодо відвідування занять	Не дозволяються пропуски занять та запізнення з неповажних причин. Здобувачі освіти мають приймати активну участь під час проведення занять, виконувати необхідний мінімум навчальної роботи, що є допуском до підсумкового контролю. В умовах впровадження дистанційної форми навчання за наявності об'єктивних причин (наприклад, лікарняні, індивідуальний графік, знаходження на карантині тощо) та за узгодженням з викладачем, освоєння навчальної дисципліни здобувачами вищої освіти може здійснюватися самостійно, з використанням електронної пошти або системи дистанційного навчання LMS Moodle.
– щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти	Здобувачі вищої освіти мають право на перезарахування результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного Положення про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Пропоновані онлайн ресурси наведені в розділі силабусу «Рекомендовані джерела інформації».
– щодо оскарження результатів оцінювання	Підставами для оскарження результату оцінювання можуть бути: недотримання викладачем системи оцінювання, вказаної у робочій програмі навчальної дисципліни, необ'єктивне оцінювання та/або наявність конфлікту інтересів, якщо про його існування здобувачу вищої освіти не було і не могло бути відомо до проведення оцінювання. Результат оцінювання може бути оскаржений не пізніше наступного робочого дня після його оголошення. Для оскарження результату оцінювання здобувач вищої освіти звертається з письмовою заявою до директора інституту. Порядок оскарження результатів оцінювання здобувачів вищої освіти регламентується Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Авраменко О. О., Яковенко Л. В., Шийка В. Я Ділове спілкування: навч. посіб. За наук. ред. О. О. Авраменко. ІваноФранківськ, «Лілея-НВ», 2015. 160 с. URL: http://umo.edu.ua/images/content/depozitar/navichki_pracevlasht/dilove_spilkuv_1.pdf.

2. Атаманчук Н. М. Етика і психологія ділового спілкування : конспект лекц. Навч. посіб. для студ. денної та заочної форм підготовки ОКР бакалавр, магістр. Укл. Н. М. Атаманчук. Полтава : Національний

університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2021. 130 с. URL: <https://surl.li/kwrwwc>.

3. Ділове спілкування: навч.-метод. комплекс дисципліни : електрон. навч. посіб. для здобувачів ступеня магістра за освітньо-професійною програмою ««Міжнародні соціальні проекти та волонтерська діяльність» спеціальності 231 Соціальна робота. Укл.: О.І. Боковець. К. : КПІ ім. І. Сікорського, 2022. 62 с. URL: <https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/48219/1/Dilove.pdf>.

4. Калюжка Н. С. Етика професійного і ділового спілкування: навч.-метод. посіб. К.: ФОП Гуляєва В.М., 2022. 228с. URL: <https://vstup.htek.com.ua/wp-content/uploads/2024/10/8.5-Kalyuzhna.pdf>.

5. Прищак, М. Д., Лесько О. Й. Етика та психологія ділових відносин : навч. посіб. Вінниця : ВНТУ, 2016. 151 с. URL: <https://econom.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/Pryshchak-Lesko.pdf>

Допоміжні:

1. Вербальні засоби ділового спілкування / Корпоративна культура та етикет : навч. посіб. уклад. /А. М. Зленко. Переяслав-Хмельницький, 2019. С. 143–156. URL: <http://ephseir.phdpu.edu.ua:8081/xmlui/handle/8989898989/4283>

2. Ділове спілкування та його особливості / Етика ділових відносин : навч. посіб. [Лесько О. Й. та ін.]. Вінниця, 2011. С. 74–77. URL.: https://shron1.chtyvo.org.ua/Lesko_Oleksandr/Etyka_dilovykh_vidnosyn.pdf.

3. Борг Дж. Мистецтво говорити. Таємниці ефективного спілкування. К.: Фабула, 2019. 300 с.

4. Зленко А. М. Ділова комунікація та її особливості / Корпоративна культура та етикет : навч. посіб. Переяслав-Хмельницький, 2019. С. 127–142. URL: <https://surl.li/gkwbwo>.

5. Авраменко О. О., Яковенко Л. В., Шийка В. Я Ділове спілкування: навч. посіб. / За наук. ред. О. О. Авраменко. Івано-Франківськ, «Лілея-НВ», 2015. 160 с. URL: <https://surl.li/lclwhl>

Інформаційні ресурси:

1. Вступ до медіації: ВУМ online, Відкритий Університет Майдану. URL: <https://vumonline.ua/course/mediation/>. (Тема 8. Конфлікти під час спілкування).

2. Емоційний інтелект: освітній хаб міста Києва. URL: <https://eduhub.in.ua/courses/emocijny-intelekt>. (Тема 1. Спілкування як соціальний феномен).

3. Рубрика «Етикет має значення». Ранок на Суспільному: Youtube. URL: <https://surl.li/qyzzts> (Тема 10. Службовий етикет. Моральні принципи та засади)

4. Жести: Youtube. URL: <https://surl.li/xzsalt> (Тема 3. Невербальне спілкування).

5. Критичне мислення і інформаційна культура (у форматі SCORM): освітній хаб міста Києва. URL: <http://surl.li/fkzwm>. (Тема 5. Мистецтво правильно мислити та говорити).

6. Культура толерантності: як побудувати суспільство, комфортне для всіх: Українська платформа масових відкритих онлайн курсів Prometheus.: <http://surl.li/mqiuq>. (Тема 13. Особливості міжнародного спілкування)

7. Культура спілкування: Активна Громада. Youtube. URL: https://www.youtube.com/watch?v=OJIPvnzbQvE&t=649s&ab_channel=%D0%90%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%B2%D0%BD%D0%B0%D0%93%D1%80%D0%BE%D0%BC%D0%B0%D0%B4%D0%B0. Тема 4. Ділове спілкування та форми обговорення ділових проблем

8. Мозковий штурм, генетичні алгоритми, експерт-семінар і рольові ігри як прийоми взаємооцінювання Youtube. URL: <https://surl.li/cxlalo> (Тема 4. Ділове спілкування та форми обговорення ділових проблем)

9. Правила етикету у повсякденному житті: Youtube. URL: <https://surl.li/cjycqp>. Правила сімейного етикету - розповідає експертка : Youtube. URL: <https://surl.li/hkdkul>. Як пообідати на робочому місці із дотриманням правил етикету: Youtube. URL: <https://salo.li/05412e8>. (Тема 11. Щоденний етикет).

10. Теорія поколінь: знаходимо спільну мову: ВУМ online, Відкритий Університет Майдану. URL: <https://vumonline.ua/course/generation-theory/>. (Тема 6. Уміння слухати).

11. Як врятувати себе від невдалих нарад. Виступ TED: Youtube. URL: <https://surl.li/poxglx> (Тема 4. Ділове спілкування та форми обговорення ділових проблем)

12. Як ефективно спланувати та провести діалог. Базовий модуль 1: Українська платформа масових відкритих онлайн курсів Prometheus. URL: <http://surl.li/qnhvm>. (Тема 8. Конфлікти під час спілкування).

13. Як ефективно спланувати та провести діалог. Модуль 2. Основи організації діалогу: Українська платформа масових відкритих онлайн курсів Prometheus. URL: https://prometheus.org.ua/course/coursev1:OSCE+DIAL101+2020_T1_M2. (Тема 8. Конфлікти під час спілкування).

14. Як ефективно спланувати та провести діалог. Модуль 3. Основи ведення діалогу: Українська платформа масових відкритих онлайн курсів Prometheus. URL: https://prometheus.org.ua/course/coursev1:OSCE+DIAL101+2020_T1_M3. (Тема 8. Конфлікти під час спілкування).

15. Як розподілена робота може розкрити ваш потенціал : Youtube. URL:

https://www.youtube.com/watch?v=6mh92_IU0W4&ab_channel=TED// (Тема 9. Ділове спілкування в процесі управління персоналом)

15. Як поводитись у ресторані, щоб справити божественне враження: Етикет з Фреймут: Youtube. URL: <https://surl.li/cytufd>

Реквізити затвердження

Затверджено на засіданні кафедри публічного управління та адміністрування, протокол № 10 від 20 січня 2025 року.

Додаток до силябусу

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Денна форма здобуття освіти

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	Ведення конспекту лекцій	Виконання завдань на практичних заняттях	Розробка презентації та її захист	Розробка глосарію та його захист	
Тема 1. Спілкування як соціальний феномен	3	3			6
Тема 2. Функції спілкування	–	3			3
Тема 3. Невербальне спілкування	3	3			6
Тема 4. Ділове спілкування та форми обговорення ділових проблем	3	3			3
Тема 5. Мистецтво правильно мислити та говорити	–	3			3
Тема 6. Уміння слухати	3	–			3
Тема 7. Формальні та неформальні стосунки з колегами, підлеглими, керівниками	3	3			6
Тема 8. Конфлікти під час спілкування	–	3			3
Тема 9. Ділове спілкування в процесі управління персоналом	3	3			6
Тема 10. Службовий етикет. Моральні принципи та засади	3	3			6
Тема 11. Щоденний етикет	–	3			3
Тема 12. Імідж ділової людини	3	3	20	20	46
Тема 13. Особливості міжнародного спілкування	–	3			3
Разом	24	36	20	20	100

Шкала та критерії оцінювання результатів навчання ведення конспекту лекцій

Денна форма здобуття освіти

Кількість балів	Критерії оцінювання
0	завдання не виконано (незалежно від присутності чи відсутності на лекції здобувач вищої освіти не конспектував лекційні матеріали)
1	здобувач вищої освіти не повністю підготував конспект лекції (менше 50 %); за змістом конспект позбавлений логічності та послідовності викладу матеріалу або конспект носить уривчастий характер; роботу оформлено не належним чином або виконано та подано на перевірку несвоєчасно
2	здобувачем вищої освіти виклав матеріал лекції логічно та послідовно; конспект виконано та оформлено охайно, естетично; конспект лекцій систематично та своєчасно було подано на перевірку. Але окремі питання лекцій розкрито поверхнево; конспект в цілому позбавлений особистих висновків здобувача.
3	здобувачем вищої освіти виклав матеріал лекції логічно та послідовно; конспект виконано та оформлено охайно, естетично; у конспекті відображено власні питання, зауваження, міркування, висновки здобувача; конспект лекцій систематично та своєчасно було подано на перевірку

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань на практичних заняттях

Денна форма здобуття освіти

Кількість балів	Критерії оцінювання
0	завдання не виконано, що унеможливило рівень опанування результату навчання
1	здобувач вищої освіти не виявляє знань при виконанні більшої частини завдань; викладає матеріал не повно, поверхнево і непереконливо обґрунтовує свої думки; присутні помилки у письмовому або мовленнєвому оформленні відповіді (недостатнє володіння термінологією). Здобувач демонструє низький рівень формування компетентностей і досягнення результату навчання.
1,5	здобувач вищої освіти не виявляє знань при виконанні більшої частини завдань; викладає матеріал не повно, поверхнево і непереконливо обґрунтовує свої думки; присутні помилки у письмовому або мовленнєвому оформленні відповіді (недостатнє володіння термінологією); допускається суттєвих помилок або ним виконано, хоча і правильно, менше 50 % завдань. Здобувач демонструє задовільний рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.
2	здобувач вищої освіти демонструє знання і розуміння основних положень теми, але викладає матеріал не досить повно, обґрунтовуючи свої висновки, користується лише матеріалами лекції або підручника. Здобувач демонструє середній рівень формування компетентностей і досягнення результату навчання.
2,5	здобувач вищої освіти ґрунтовно і в повному обсязі виконує всі види завдань на практичних заняттях, демонструє розуміння сутності матеріалу, логічність та самостійність у його викладі. Здобувач демонструє достатній рівень формування компетентностей і досягнення результату навчання.
3	здобувач вищої освіти ґрунтовно і в повному обсязі виконує всі види завдань на практичних заняттях, демонструє розуміння сутності матеріалу, логічність та самостійність у його викладі; посилається на факти та матеріали, які знайдено та опрацьовано самостійно, додатково до рекомендованих джерел; аргументовано обґрунтовує свою думку. Здобувач демонструє високий рівень формування компетентностей і досягнення результату навчання.

Шкала та критерії оцінювання презентації та доповіді за презентаційними матеріалами

Денна форма здобуття освіти

Кількість балів	Критерії оцінювання
1	2
<i>Підготовка презентації – 10 балів</i>	
0	презентація не підготовлена, що унеможливує оцінити рівень формування компетентностей та досягнення результату навчання
1	презентація підготовлена лише частково (зібрано матеріали; написано лише частину тексту); презентація за темою та змістом не відповідає вимогам. Демонструє низький рівень формування компетентностей та досягнення результату навчання
2-3	презентація підготовлена, але матеріал не систематизований, не достатній за обсягом і змістом. Демонструє задовільний рівень формування компетентностей та досягнення результату навчання
4-5	презентація підготовлена, але матеріал за обсягом і змістом відповідає вимогам лише частково (наприклад, відсутні вступ та висновки); розділи матеріалу в основному висвітлені, але відсутній самостійний аналіз; переважають цитати з підручників та інших рекомендованих джерел, здобувач вищої освіти не використовує самостійно підібрані матеріали. Демонструє середній рівень формування компетентностей та досягнення результату навчання
6-8	презентація підготовлена, матеріал за обсягом відповідає вимогам, а за змістом – лише частково; розділи матеріалу презентації в основному висвітлено, самостійний аналіз продемонстровано у висновках до презентації; здобувач вищої освіти використовує самостійно підібрані матеріали, але їх частка не перевищує половини від опрацьованого матеріалу. Демонструє достатній рівень формування компетентностей та досягнення результату навчання.
9-10	реферат підготовлено згідно вимог (обсяг і зміст відповідають повною мірою); в усіх розділах презентаційного матеріалу, вступі та висновках продемонстровано самостійний аналіз; здобувач вищої освіти використовує самостійно підібрані матеріали, що свідчить про глибоке опрацювання теми презентації; оформлення презентації є сучасним, естетичним і креативним. Демонструє високий рівень формування компетентностей та досягнення результату навчання.
<i>Доповідь з презентаційними матеріалами – 10 балів</i>	
0	доповідь за результатом підготовки презентації відсутня, що унеможливує оцінити рівень формування компетентностей та досягнення результату навчання
1-2	доповідь за результатом підготовки реферату тривала менше часу, ніж передбачено, бо у здобувача вищої освіти бракувало необхідних матеріалів або через не належну їх підготовку; здобувач вищої освіти не орієнтується у тексті своєї презентації. Демонструє низький рівень формування компетентностей та досягнення результату навчання
3-4	доповідь за результатом підготовки презентації тривала менше часу, ніж передбачено, бо у здобувача вищої освіти бракувало необхідних матеріалів або через не належну їх підготовку; питання аудиторії залишилися без відповіді доповідача або питань не виникло через відсутність сформованого виступу. Демонструє задовільний рівень формування компетентностей та досягнення результату навчання
5-6	доповідь за результатом підготовки реферату відповідає вимогам лише частково; здобувач вищої освіти демонструє вільне володіння тільки окремих складових теми, на питання аудиторії дати чітку відповідь не може; під час доповіді майже відривається від читання тексту презентації. Демонструє середній рівень формування компетентностей та досягнення результату навчання
7-8	доповідь за результатом підготовки реферату відповідає вимогам; здобувач вищої освіти в основному демонструє вільне володіння темою, частково відповідає на питання аудиторії, але на окремі питання дати чітку відповідь не може; під час виступу користується матеріалом презентації (презентація практично повторює доповідь). Демонструє вище середнього рівень формування компетентностей та досягнення результату навчання.
9	доповідь за результатом підготовки презентації відповідає вимогам; здобувач вищої освіти демонструє вільне володіння темою, в основному відповідає на питання

1	2
	аудиторії, але на окремі питання дати чітку відповідь не може; під час виступу в основному не користується матеріалом презентації(вона доповнює доповідь). Демонструє достатній рівень формування компетентностей та досягнення результату навчання.
10	довідь за результатом підготовки презентації відповідає вимогам; здобувач вищої освіти демонструє вільне володіння темою, відповідає на питання аудиторії; під час виступу майже не користується матеріалом презентації (вона доповнює доповідь); продемонстровано високий рівень ораторського мистецтва. Демонструє високий рівень формування компетентностей та досягнення результату навчання.
Загальна кількість балів за формою контролю 20	

Шкала та критерії оцінювання написаного глосарію та його захисту

Денна форма здобуття освіти

Кількість балів	Критерії оцінювання
Написання глосарію – 20 балів	
0	глосарій не підготовлено, що унеможливило оцінити рівень формування компетентностей та досягнення результату навчання
1-9	глосарій підготовлено лише частково (зібрано матеріали; написано лише частину тексту); глосарій за темою та змістом не відповідає вимогам. Демонструє низький рівень формування компетентностей та досягнення результату навчання.
10-11	глосарій підготовлено, але матеріал не систематизований, не достатній за обсягом і змістом. Демонструє задовільний рівень формування компетентностей та досягнення результату навчання.
12-14	глосарій підготовлено, але матеріал за обсягом і змістом відповідає вимогам лише частково (наприклад, відсутні вступ та висновки); розділи матеріалу в основному висвітлено, але відсутній самостійний аналіз; переважають терміни з підручників та інших рекомендованих джерел, здобувач вищої освіти не використовує самостійно підібрані матеріали, не може захистити глосарій. Демонструє середній рівень формування компетентностей та досягнення результату навчання.
15-17	глосарій підготовлено, матеріал за обсягом відповідає вимогам, а за змістом – лише частково; матеріал в основному висвітлено, самостійний аналіз продемонстровано; здобувач вищої освіти використовує самостійно підібрані терміни, може їх захистити, проте їх частка не перевищує половини від опрацьованого матеріалу. Демонструє достатній рівень формування компетентностей та досягнення результату навчання.
18-20	глосарій підготовлено згідно вимог (обсяг і зміст відповідають повною мірою); в поданому матеріалі продемонстровано самостійний аналіз; здобувач вищої освіти використовує самостійно підібрані терміни; захищає їх; оформлення реферату охайне, естетичне. Демонструє високий рівень формування компетентностей та досягнення результату навчання.
Загальна кількість балів за формою контролю – 20	